

**PROJEKT REALIZOWANY W SZKOLE
PODSTAWOWEJ W JABŁONNIE
W RAMACH PROFILAKTYKI LOGOPEDYCZNEJ**

**„Bajkowe paluszki”
- zabawy logopedyczne
z wykorzystaniem zabaw paluszkowych.**

Czas realizacji projektu: 20.03.2017 – 31.05.2017

Opracowanie: Sylwia Baranowska, Jolanta Prusińska

Cele ogólne projektu:

1. Zapoznanie dzieci z wybranymi zabawami paluszkowymi;
2. Popularyzacja zabaw paluszkowych;
3. Doskonalenie sprawności aparatu artykulacyjnego;
4. Nauka prawidłowego gospodarowania oddechem;
5. Pobudzanie mowy i myślenia dziecka;
6. Zachęcanie do działań twórczych dzieci przez różnorodne formach aktywności: słownej, plastycznej, muzycznej, ruchowej;
7. Doskonalenie umiejętności uważnego słuchania;
8. Rozbudzanie wyobraźni i fantazji;
9. Ćwiczenia pamięci i dykcji;
10. Wzbogacanie słownictwa dziecka.

Cele operacyjne:

1. Dziecko zna wybrane zabawy paluszkowe;
2. Dziecko prawidłowo wykonuje ćwiczenia aparatu artykulacyjnego;
3. Dziecko umie właściwie gospodarować oddechem;
4. Dziecko chętnie uczestniczy w zabawach logopedycznych;
5. Dziecko rozwija zasób słownictwa;
6. Dziecko rozwija umiejętność uważnego słuchania innych;
7. Dziecko rozwija aktywność twórczą.

Metody:

1. Metody podające – opis;
2. Metody praktyczne – pokaz;
3. Metody aktywizujące – inscenizacja;

ETAPY SZKOLNEGO PROJEKTU LOGOPEDYCZNEGO

ETAPY PROJEKTU	ZADANIA DO REALIZACJI	TERMIN	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
I	Opracowanie projektu. Zapoznanie nauczycieli z projektem.	20 - 31.03.17	Sylwia Baranowska Jolanta Prusińska
II	Przeprowadzenie cyklu zajęć logopedycznych w dwóch klasach zerowych.	03.04.17 – 26.05.17	Sylwia Baranowska Jolanta Prusińska
	Zorganizowanie Przeglądu Zabaw Paluszkowych dla klas zerowych.	29.05.17	Nauczyciele wybranych klas „0”, Jolanta Prusińska, Sylwia Baranowska
III	Ewaluacja : –wystawa prac plastycznych inspirowanych zabawami paluszkowymi na korytarzu klas zerowych; -quiz – „Jaka to zabawa paluszkowa” dla dzieci uczestniczących w projekcie; - fotografie – umieszczenie zdjęć z zajęć na stronie internetowej szkoły.	31.05.17	Nauczyciele wybranych klas „0”, Jolanta Prusińska, Sylwia Baranowska

CYKL ZAJĘĆ LOGOPEDYCZNYCH

Scenariusz I

1.	Ćwiczenia artykulacyjne	„Osiołek” Na polanie bardzo smacznie spał sobie osiołek (chrapanie). Gdy nastał ranek, osiołek się zbudził, bardzo szeroko otworzył swoją buzię i ziewał (ziewamy). Nagle poczuł się głodny. Nabrał więc sporo trawy do pyska (otwieranie i zamykanie ust) i dokładnie zaczął ją żuć (żucie). Po swoim śniadaniu osiołek obluzuje ząbki, żeby były czyste-każdy ząbek po kolei (przesuamy językiem po zębach).Jedno źdźbło przykleiło się do podniebienia, trzeba je koniecznie oderwać (przesuwamy językiem po podniebieniu). Osiołek po swoim jedzeniu biega po polance(kłaskanie), a ruchy te naśladuje język- raz w górę (język do nosa), raz w dół (język na brodę, buzia szeroko otwarta).- Zmęczony osiołek podchodzi do strumyka i pije wodę (język zwinięty w rurkę).- Przed nocnym spaniem osiołek dokładnie myje każdy ząbek (język przesuamy po wewnętrznej i po zewnętrznej stronie policzków).
2.	Ćwiczenia oddechowe	„Śniegowa burza” Dzieci dmuchają przez słomkę na skrawki papieru umieszczone w wysokim plastikowym pojemniku.
3.	Ćwiczenia słuchowe	„Skąd dobiega dźwięk dzwonka?” Dzieci siedzą w kole, jedno dziecko jest w środku koła z zasłoniętymi oczami chustą. Wybrane dziecko dzwoni dzwonkiem. Dziecko w środku koła wskazuje ręką kierunek skąd dochodzi dźwięk.
4.	Zapoznanie dzieci z zabawą paluszkową	Zabawa paluszkowa „Deszczowy spacer” Prezentacja zabawy paluszkowej przez nauczycielkę, wspólne pokazywanie wierszyka za pomocą własnych dłoni.
5.	Wykonanie prac plastycznych /zdjęcia z zajęć/	Dzieci wykonują pracę plastyczną do zabawy paluszkowej „Deszczowy spacer” - technika- orgiami z kółek - format A-4

Scenariusz II

1.	Ćwiczenia artykulacyjne	<p>„Opowiadanie o Maćku ”</p> <p>W sobotę Maciek postanowił pójść do wesołego miasteczka. Wstał rano, ziewnął, przeciągnął się i zaczął się gimnastykować (usta szeroko otwarte, a język dotyka kącików warg, nosa, brody). Potem ubrał się i zszedł wolno po schodach (czubek języka dotyka do każdego zęba na górze, potem na dole). W wesołym miasteczku Maciek najpierw pojeździł na kucyku (klaskanie).Potem poszedł na karuzelę i wsiadł na osiołka. Osiołki wołają io-io-io. Karuzela zaczęła się kręcić wolno, a potem coraz szybciej (oblizywanie szeroko otwartych ust; wolno, a potem coraz szybciej). Następnie chłopiec poszedł do wesołego pociągu, który gwizdał: uuuuuu. Lokomotywa rusza powoli: sz,sz,sz (wolno), a potem coraz szybciej: sz,sz,sz,sz (szybko).</p> <p>Na końcu Maciek podreptał na strzelnicę. Pan dał mu strzelbę (rurka z języka) i chłopiec zaczął strzelać do celu (dmuchanie przez język zwinięty w rurkę). Trafił w dziesiątkę i w nagrodę dostał balonik. Zaczął dmuchać w balonik (nadymanie policzków), ale powietrze uleciało (wydech buzią). Spróbował więc jeszcze raz (nadymanie policzków), ale powietrze uleciało (wydech nosem). Za trzecim razem udało mu się nadmuchać balonik (przytrzymujemy nadymane policzki przez chwilę). Z balonikiem wrócił do domu . Znów musiał pójść po schodach (liczenie ząbków), a przed drzwiami mieszkania poczuł zapach pysznego ciasta (wyciągnął kilka razy nosem powietrze). Wszedł do mieszkania. Tam mama powitała go buziakiem (cmoknięcie), a Maciek dał jej balonik (nadymanie policzków).</p>
2	Ćwiczenia oddechowe	Dzieci przenoszą za pomocą słomki kawałki papieru (poprzez zasysanie) z jednego miejsca do drugiego.
3.	Ćwiczenia słuchowe	<p>„Pająk”</p> <p>Dzieci maszerują po sali zgodnie z rytmem muzyki puszczonej z płyty CD. Na przerwy w muzyce nieruchomieją. Jest to sygnał, że nadchodzi pająk.</p>
4	Zapoznanie dzieci z zabawą paluszkową	<p>Zabawa paluszkowa „Gość”</p> <p>Prezentacja zabawy przez nauczycielkę, wspólne pokazywanie zabawy paluszkowej.</p>
5	Wykonanie prac plastycznych /zdjęcia z zajęć/	<p>Dzieci wykonują ilustracje do zabawy paluszkowej „Gość”</p> <ul style="list-style-type: none"> - technika-pastele - format- A-4

Scenariusz III

1.	Ćwiczenia artykulacyjne	<p>„Krasnoludek w buzi ”</p> <p>Pewnego dnia krasnoludek, który mieszka u każdego w buzi, robił wielkie porządki. Najpierw umył dokładnie ściany (przesuwamy językiem po wewnętrznej powierzchni lewego, potem prawego policzka). Potem umył sufit (przesuwamy językiem po podniebieniu w przód i tył). Podłoga też była brudna, więc umyła ją bardzo dokładnie (opuszczony jak najniżej język myje dolne dziąsła). Okna też musiały zostać umyte. Najpierw umyły ich stronę zewnętrzną, a potem od środka (język wędruje po stronie zewnętrznej, a potem wewnętrznej zębów). Potem umył schody w przedsiönku (język przesuwamy się w stronę dolnej wargi i wysuwamy na brodę). Komin też musiał zostać wyczyszczony (język wysuwa się w kierunku wargi górnej i nosa). Kiedy spostrzegł w okna przechodzącą sąsiadkę , pomachał jej ściereczką (język wędruje z jednego kącika ust do drugiego). Na konie wytrzepał dywany (wyciągnij język, pochyl głowę i nią potrząśnij). W ten sposób dom został wysprzątny.</p>
2	Ćwiczenia oddechowe	<p>„Chmurki płyną po niebie”</p> <p>Dzieci udając wiatr dmuchają na kulki waty zawieszane na nitkach.</p>
3.	Ćwiczenia słuchowe	Rozpoznawanie nagranych na płytę CD odgłosów wydawanych przez zwierzęta.
4	Zapoznanie dzieci z zabawą paluszkową	Zabawa paluszkowa „Grzybki ” Prezentacja zabawy paluszkowej przez nauczycielkę, wspólna nauka zabawy paluszkowej.
5	Wykonanie prac plastycznych /zdjęcia z zajęć/	Dzieci wykonują ilustracje do zabawy paluszkowej : „Grzybki” - technika- wydzieranka z kolorowego papieru - format-A-3

Scenariusz IV

1.	Ćwiczenia artykulacyjne	„Musztra” Język maszeruje jak żołnierz na defiladzie: RAZ!- czubek języka na górną wargę DWA!- czubek języka do lewego kącika ust TRZY!- czubek języka na dolną wargę CZTERY!- czubek języka do prawego języka ust PIĘĆ!- język oblizuje dookoła usta Ćwiczenie powtórzyć 2 razy
2	Ćwiczenia oddechowe	„Piórka” Dmuchanie na piórka umieszczone na dłoni.
3.	Ćwiczenia słuchowe	„Czyj to głos?” Rozpoznawanie kolegów i koleżanek po barwie ich głosu.
4	Zapoznanie dzieci z zabawą paluszkową	Zabawa paluszkowa „Sroczka” Prezentacja zabawy paluszkowej przez nauczycielkę, powtarzanie gestów i słów przez dzieci.
5	Wykonanie prac plastycznych /zdjęcia z zajęć/	Dzieci wykonują pracę plastyczną do zabawy paluszkowej „Sroczka” - technika-wycinanka - format A-4

Scenariusz V

1.	Ćwiczenia artykulacyjne	„Malowanie” Malarz maluje sufit (przesuwamy językiem po podniebieniu od zębów do podniebienia miękkiego). Zamalowuje plamy w kilku miejscach (czubkiem języka dotykamy kilka razy podniebienia). Następnie maluje ściany (przesuwamy językiem po wewnętrznej powierzchni policzków) – najpierw jedną potem drugą. Została jeszcze do pomalowania podłoga (opuszczony jak najniżej język przesuwamy po dolnych dziąsłach) oraz przedpokój (przesuwamy językiem po zewnętrznej stronie zębów). Na koniec malarz pomalował okno (oblizujemy językiem wargi).
2	Ćwiczenia oddechowe	„Bańki” Robienie baniek mydlanych.
3.	Ćwiczenia słuchowe	„Pralka” Słuchowe różnicowanie głosek podobnych „s-sz”.
4	Zapoznanie dzieci z zabawą paluszkową	„Kot” Prezentacja zabawy paluszkowej przez nauczycielkę, powtarzanie gestów i słów przez dzieci.
6	Wykonanie prac plastycznych /zdjęcia z zajęć	Wykonanie pracy plastycznej do zabawy paluszkowej - technika- wycinanka - format-A-3 lub A-4

Scenariusz VI

1.	Ćwiczenia artykulacyjne	<p>„Pieczemy ciasto”</p> <p>Wkładamy do miski: jajka (wysuwamy i cofamy język), cukier (wysuwamy i cofamy język). Ucieramy (oblizujemy szeroko otwarte usta, wkładamy masło (wysuwamy i cofamy język). Dodajemy jeszcze rodzynki (wysuwamy i chowamy język). Kosztujemy, czy wszystko dodaliśmy (mlaskanie) i oblizujemy łyżkę (podnosimy język do nosa i opuszczamy na brodę. Przekładamy ciasto do tortownicy (wysuwamy i chowamy język), wkładamy ciasto do pieca (szeroki język wysuwamy i chowamy). Ciasto w piecu rośnie (nadymanie policzków). Wyciągamy ciasto z pieca (wysuwamy i chowamy język), dmuchamy na nie bo jest bardzo gorące. Kosztujemy ciasto (żucie). Zostały nam okruszki na ustach (oblizujemy wargi), w kącikach ust (język wędruje od kącika do kącika warg), na ząbkach (oblizujemy ząbki). Ciasto bardzo nam smakowało (cmokamy).</p>
2	Ćwiczenia oddechowe	<p>„Wiatraki”</p> <p>Wprawianie w ruch wiatraczków za pomocą oddechu.</p>
3.	Ćwiczenia słuchowe	<p>„Rymy”</p> <p>Odszukiwanie wyrazów które się rymują.</p>
4	Zapoznanie dzieci z zabawą paluszkową	<p>Zabawa paluszkowa „Rodzina”</p> <p>Prezentacja zabawy paluszkowej przez nauczycielkę, powtarzanie gestów i słów przez dzieci.</p>
6	Wykonanie prac plastycznych /zdjęcia z zajęć	<p>Dzieci wykonują pracę plastyczną do zabawy paluszkowej „Rodzina”</p> <ul style="list-style-type: none"> - technika- collage - format-A-3 i A-4

Scenariusz VII

1.	Ćwiczenia artykulacyjne	<p>„Jas i Małgosia”</p> <p>Jaś i Małgosia wybrali się z rodzicami na targ. Tata zaprzął konia do wozu i ruszyli (kłąskanie). Droga na targ biegła pod górę (wolne kłąskanie), a potem z górki (szybkie kłąskanie). Małgosia policzyła, że takich górki było pięć (na zmianę kłąskamy siedem razy wolno i szybko). Droga była bardzo wyboista (czubek języka uderza o podniebienie), więc koń często parskał (parskanie luźno złączonymi wargami). Gdy dojechali na miejsce, tata z Jasiem nakarmili zmęczonego konika owsem (żucie) i napoiili.</p> <p>Następnie rodzice i dzieci ruszyli do miejsca, w którym sprzedawano zwierzęta. Były tam kury (ko, ko, ko), kaczki (kwa, kwa, kwa), świnki (chrząkanie) oraz króliki, które bardzo śmiesznie ruszały pyszczkami (przesuwamy ściągnięte wargi w lewo i w prawo). Przy kramie z zabawkami dzieci kupiły sobie gwizdki (gwizdanie) i baloniki (wydymamy policzki). Mama zatrzymała się przy straganie z perfumami i zaczęła zastanawiać się , który zapach wybrać: lawendowy (głęboki wdech nosem i wydech buzią), czy różany (głęboki wdech nosem i wydech buzią).</p> <p>Tata wstąpił na pocztę, by wysłać list. Pani w sąsiednim okienku stemplowała listy (czubek języka uderza kilka razy o podniebienie), więc Jaś przyglądał się temu z dużym zainteresowaniem. zrobiło się już późno. Czas wracać do domu. mama kupiła dzieciom po lizaku na drogę (naśladujemy lizanie, język porusza się do góry i na dół). Następnie wszyscy wsiedli do wozu i ruszyli w drogę powrotną (kłąskanie).</p>
2	Ćwiczenia oddechowe	<p>„Płatki śniegu”</p> <p>Zdmuchiwanie z dłoni papierowej kulki.</p>
3.	Ćwiczenia słuchowe	<p>„Rytm”</p> <p>Odtwarzanie rytmu prezentowanego przez nauczyciela.</p>
4	Zapoznanie dzieci z zabawą paluszkową	<p>Zabawa paluszkowa „Goście”</p> <p>Prezentacja zabawy paluszkowej przez nauczycielkę, powtarzanie gestów i słów przez dzieci.</p>
6	Wykonanie prac plastycznych /zdjęcia z zajęć	<p>Dzieci wykonują prace plastyczna do zabawy paluszkowej „Goście”</p> <ul style="list-style-type: none"> - technika- wyklejanka - format-A-3 i A-4

Scenariusz VIII

1.	Ćwiczenia artykulacyjne	<p>„Śniadanie Puchatka”</p> <p>Kubuś Puchatek obudził się rano, przeciągnął i bardzo mocno ziewnął (ziewanie). Poczuł, że jego brzusek jest pusty, wyruszył więc do domu na poszukiwanie miodu. Idzie wyboistą ścieżką (dotykamy czubkiem języka do każdego ząbka na górze i na dole), rozgląda się na prawo (czubek języka do prawego kącika ust) i na lewo (czubek języka do lewego kącika ust). Próbuje wyczuć, gdzie znajduje się dziupla z miodem (kilka razy wdychamy powietrze nosem a wydychamy buzią). stanął przed wysokim drzewem. Spojrzał w górę (językiem dotykamy do górnej wargi) i zobaczył dziuple, z której wypływał pyszny miód.</p> <p>Kubuś zaczął więc wspinać się na drzewo. Sięgnął łapka do dziupli i wyjął ją oblepioną miodem. Obliznął całą dokładnie (wysuwamy język z buzi i poruszamy nim lekko do góry i na dół) i wysunął łapkę po miód jeszcze raz (ponownie naśladujemy oblizywanie ręki). Podczas jedzenia Puchatek pobrudził sobie pyszczek. Teraz próbuje go wyczyścić. Oblizuje więc językiem dokładnie wargi, dotyka do kącików warg, a na koniec oblizuje ząbki .</p> <p>Misiu poczuł, że jego brzusek jest pełen. Zszedł z drzewa i ruszył w drogę powrotną. Musiał iść tą samą wyboistą dróżką (dotykamy czubkiem języka do każdego ząbka na górze i na dole), więc gdy doszedł do swojego domku był bardzo zmęczony (wysuwamy język na brodę i dyszymy). Położył się do łóżeczka i zasnął (chrapiemy).</p>
2	Ćwiczenia oddechowe	<p>„Bąbelki”</p> <p>Dmuchanie przez słomkę do wody.</p>
3.	Ćwiczenia słuchowe	<p>„Co gra?”</p> <p>Rozpoznawanie nagranych na płytę CD dźwięków instrumentów.</p>
4	Zapoznanie dzieci z zabawą paluszkową	<p>Zabawa paluszkowa „Pieski”</p> <p>Prezentacja zabawy paluszkowej przez nauczycielkę, powtarzanie gestów i słów przez dzieci.</p>
6	Wykonanie prac plastycznych /zdjęcia z zajęć	<p>Dzieci wykonują pracę plastyczną do zabawy paluszkowej „Pieski”</p> <ul style="list-style-type: none"> - technika- wyklejanka - format-A-3 i A-4

EWALUACJA

1. Wystawa prac plastycznych na korytarzu klas „0”.
2. Fotografie – umieszczenie zdjęć, z zajęć odbywających się w ramach projektu, na stronie internetowej szkoły.
3. Quiz „Jaka to zabawa paluszkowa” dla dzieci uczestniczących w projekcie. Rozpoznawanie zabawy paluszkowej przedstawionej za pomocą pantomimy.

BIBLIOGRAFIA

1. *Zabawy Paluszkowe*, Krzysztof Sąsiadek, Media Rodzina, Poznań 2005.
2. *Gimnastyka buzi na wesoło*, Iwona Rutkowska- Błachowiak, Bonami, Poznań 2004.
3. *Program psychostymulacji dzieci w wieku przedszkolnym z deficytami i zaburzeniami rozwoju*, A. Tomczak, K. Krajewska, Impuls 2015.
4. *Co to, kto to? – ćwiczenia i zabawy z dźwiękiem*, Praca zbiorowa, Seven Sea 2002.